

Advies van de ACP aan de Raad van Bestuur van het Zorginstituut over het zittend ziekenvervoer (Titel advies: "Zittend ziekenvervoer") (systeemadvies)

De Adviescommissie Pakket (ACP) adviseert de Raad van Bestuur van het Zorginstituut over voorgenomen pakketadviezen. Deze kunnen gaan over in- of uitstroom van interventies in de zorgverzekering, maar ook over het domein waar bepaalde zorg moet worden ondergebracht. In het laatste geval spreken we van systeemadviezen. Zij doet dit vanuit het principe dat het systeem van de zorgverzekering en aanpalende regelingen maximale gezondheidswinst dient op te leveren voor de gehele bevolking. Bij systeemadviezen beoordeelt de commissie of de uitvoering ervan leidt tot maatschappelijk rechtvaardige uitkomsten waarbij de kwaliteit van en de toegang tot zorg en de mogelijke uitvoeringsconsequenties een belangrijke rol spelen.

De commissie heeft in haar vergadering van 23 februari 2018 verkennend gesproken over de adviesvraag van de Minister omtrent een meer op inhoud gerichte en toekomstbestendige omschrijving van de aanspraak van het zittend ziekenvervoer. Dit zou in plaats moeten komen van de huidige limitatieve omschrijving van de doelgroepen. In een schriftelijke ronde heeft de commissie vervolgens onderstaand advies geformuleerd over het conceptadvies 'Zittend ziekenvervoer' dat het Zorginstituut heeft opgesteld.

In dit conceptadvies zijn twee scenario's geschetst om te komen tot een rechtvaardige en toekomstbestendige regeling voor het zittend ziekenvervoer. Scenario 1 betreft een algemene omschrijving voor de aanspraak van vervoer gekoppeld aan de aandoening en de behandeling. Scenario 2 koppelt de aanspraak op vervoer aan frequentie, duur en afstand van de behandeling. In dit tweede scenario is de huidige hardheidsclausule met frequentie, duur en afstand tot regel verheven. Eventueel kan aan beide scenario's een hardheidsclausule toegevoegd worden. Deze hardheidsclausule betreft een individuele benadering voor verzekerden die talrijke niet samenhangende behandelmomenten hebben in verband met incidentele zorgvragen.

Ziekenvervoer heeft het karakter van een voorziening, een zogenaamde ondersteunende verstrekking. De commissie concludeert dat het in dat opzicht een ander type aanspraak is dan de andere Zvw-aanspraken. De commissie is van mening dat de minister een moeilijk te beantwoorden vraag stelt. Wanneer het antwoord is dat de aanspraak smal moet worden geformuleerd (gekoppeld aan een aandoening), dan blijven de kosten beheersbaar, maar is de aanspraak waarschijnlijk niet toekomstbestendig. Wanneer de aanspraak breed wordt geformuleerd (niet gekoppeld aan een aandoening, maar aan de vervoersbehoefte), dan moet er meer individueel getoetst worden en dat compliceert de uitvoerbaarheid. Kortom; tegelijk tegemoetkomen aan uitvoerbaarheid, toekomstbestendigheid en beheersbaarheid van de kosten is een lastige opgave.

Alles afwegend is de ACP van mening dat een omschrijving gekoppeld aan de aandoening en de behandeling (scenario 1) niet toekomstbestendig is en dat dus een omschrijving gebaseerd op frequentie, duur en afstand (scenario 2) beter past bij de ontwikkelingen in de zorg. Omdat scenario 2 een drempel

kent, wordt meer van de uitvoering gevraagd dan bij scenario 1. Een dergelijke drempel lijkt in verband met de beheersbaarheid van de kosten echter onvermijdelijk.

Omdat zowel scenario 1 als 2 zich richten op aandoeningen en/of behandelingen van lange duur valt de groep die verschillende incidentele zorgvragen combineert en in het zelfstandig reizen belemmerd is, in beide scenario's buiten de boot. De commissie heeft zich de vraag gesteld of in dergelijke gevallen vergoeding van vervoer toch vanuit de Zvw mogelijk gemaakt zou moeten worden door scenario 2 te combineren met een hardheidsclausule. De commissie is echter van mening dat voor deze gevallen de Wmo bestaat. Ondersteunende verstrekkingen in de Zvw moeten naar de mening van de commissie op een of andere wijze aan een aandoening en/of behandeling gekoppeld blijven, zodat zij zich duidelijk onderscheiden van voorzieningen zoals die vanuit de Wmo worden aangeboden. Een hardheidsclausule loopt het risico dat geen grens meer tussen de Wmo en ondersteunende verstrekkingen uit de Zvw te trekken valt.